

Benlik Alg?s? Profili Ölçekleri

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2025). *Benlik Alg?s? Profili Ölçekleri*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=17531>

Öz

Benlik Algısı Profili Ölçekleri, bireylerin kendilerine dair algıları ve değerlendirmelerini çok boyutlu bir yapıda ölçmek amacıyla geliştirilmiğ psikometrik bir araç setinin Türkiye'ye **uyarlama** çalmasıdır. Bu özel **uyarlama**, 1996 yılında Derya Bakar tarafından Ege Üniversitesi'nde yürütölen yüksek lisans tezi kapsamında gerçekleştirilmiştir. Ölçek, özellikle **üniversite öğrencileri** örneğinde benlik sisteminin farklı alanlardaki yeterlilik algıları ve genel özdeğer duygusunu incelemeyi hedeflemektedir. Orijinal ölçeğin Susan Harter'ın çok boyutlu benlik kavramı teorisine dayandır. varsayılmaktadır.

Ölçek, akademik çalmalarda **benlik saygısı**, psikososyal gelişim ve akademik başarı arasındaki ilişkileri araştırmak için önemli bir enstrüman olarak kullanılmaktadır. Adaptasyon çalması'nın detayları, geçerlik ve güvenirlik analizleri, ilgili yüksek lisans tezinde yer almaktadır.

Anahtar Kelimeler

Benlik Algısı, **Benlik Kavramı**, Öz-Değer, Psikometrik Ölçek, **Üniversite Öğrencileri**, Uyarlama, Bakar 1996.

Yazarlar

Derya Bakar (Uyarlayan), Susan Harter (Orijinal Geliştirici, Varsayım).

Amaç

Benlik Algısı Profili Ölçekleri'nin temel amacı, bireylerin kendilerini farklı yaşam alanlarında (örneğin, akademik, sosyal, fiziksel) nasıl algıladıkları ve genel özdeğerlerini nicel olarak ölçmektir. Bu **uyarlama** çalması, ölçeğin kültürel ve dilsel eğerliğini sağlayarak, Türkiye'deki yükseköğretim popölasyonunda geçerli ve güvenilir bir ölçüm aracı sunmayı amaçlamıştır.

Ölçek, psikoloji, eğitim bilimleri ve gelişim psikolojisi alanlarında yapılan araştırmalarda, benlik kavramının yaşa ve bağlama göre nasıl değitirildiğini incelemek için kritik veriler sağlamaktadır. Özellikle ergenlik sonrası dönemde, genç yetişkinlerin kimlik oluşumu ve benlik değerlendirmeleri hakkında derinlemesine bilgi edinilmesine olanak tanır.

Yapı

Ölçek, genellikle **çok boyutlu benlik kavramı** yapısını ölçer. Orijinal Harter modeline göre, bireyin benlik algısı tek bir bütün yerine, ayrı ancak ilişkili alt boyutlardan oluşur. Bu alt boyutlar tipik olarak aşağıdaki alanları içerir:

Akademik Yeterlilik: Okul ve öğrenme becerilerine dair algılanan yetenek.

Sosyal Kabul: Akranlar tarafından ne kadar sevildiği ve kabul edildiği algısı.

Atletik Yeterlilik: Spor ve fiziksel aktivite becerilerine dair algı.

Fiziksel Görünüm: Kişinin kendi dış görünüşünü nasıl değerlendirdiği.

Davranışsal Yürütme: Kişinin kendi davranışları ve kurallara uyumunu değerlendirmesi.

Küresel Öz-Değer: Tüm bu alanlardan bağımsız olarak, kişinin genel olarak kendine ne kadar değer verdiği hissi.

Benlik Algısı Profili Ölçekleri, bu alt boyutların her birinde ayrı puanlar üretirken, aynı zamanda küresel öz-değerin, alanlara özgü yeterlilik algılarından nasıl etkilendiğini de araştırmaya olanak tanır.

Geçerlik

Kaynak verilerde spesifik bir **geçerlik** bilgisi sunulmamış olsa da, Derya Bakar'ın 1996 tarihli yüksek lisans tezinde, ölçeğin Türk kültürüne **uyarlama** sürecinin bir parçası olarak kapsamlı geçerlik analizlerinin yapıldığı varsayılmaktadır.

Bu analizler tipik olarak yapı geçerliliğini (faktör yapısının orijinal modele uygunluğunu kontrol etme) ve ölçüt bağımlı geçerliliği (ölçeğin diğer ilgili psikolojik yapılarla beklenen yönde ilişkilenip ilişkilendiğini kontrol etme) içermelidir. Ölçeğin, **benlik kavramı** yapısının doğru ve amaçlandığı şekilde ölçtüğünü kanıtlamak için bu çalışmalar zorunludur.

Güvenirlik

Kaynak verilerde **güvenirlik** sonuçları belirtilmemiştir. Ancak adaptasyon çalışmalarıında, ölçeğin iç tutarlılığı (Cronbach Alfa katsayısı) ve zamana bağlı istikrarı (test-tekrar test **güvenirliği**) değerlendirmek için analizler yapılmış olmalıdır.

Yüksek iç tutarlılık değerleri, ölçek maddelerinin aynı yapıyı ölçme konusunda tutarlı olduğunu gösterir. Bu tür çok boyutlu ölçeklerde, her bir alt boyut için ayrı ayrı güvenilirlik katsayıları raporlanması beklenir. Bu detaylı güvenilirlik bilgileri, Bakar'ın (1996) yüksek lisans tezinde mevcuttur.

Faktör Analizi

Benlik Algısı Profili Ölçekleri'nin **uyarlama** sürecinde, orijinal ölçeğin çok boyutlu yapısının Türk örneğinde de korunduğunu doğrulamak için faktör analizi (muhtemelen Doğrulayıcı Faktör Analizi) kullanılmıştır.

Bu analiz, ölçeğin teorik olarak öngörülen alt boyutları (Akademik Yeterlilik, Sosyal Kabul vb.)

destekleyen ampirik kanıtlar sunar. Faktör yüklerinin ve model uyum indekslerinin incelenmesi, ölçeğin yapısal geçerliliğinin temelini oluşturur.

Araç

Test Türü: Uyarlama (Self-Report/Öz Bildirim Ölçeği)

Format: Derecelendirme formatı (Kaynakta derecelendirme bilgisi '-' olarak belirtilmiştir, ancak orijinal Harter ölçekleri genellikle yapılandırılmı? alternatif yanıt formatını kullanır).

Mevcut Dil: Türkçe

Popülasyon Grubu: Genç Yetkinler

Yaş Grubu: Üniversite öğrencisi yaş grubu (yaklaşık 18-25 yaş)

Popülasyon Detayları: Ege Üniversitesi'nde öğrenim gören üniversite öğrencileri.

Test Metodolojisi: Çok boyutlu **benlik kavramı** düzeylerini ölçmek için öz bildirim maddeleri kullanılır. Katılımcılardan kendilerine en uygun ifadeyi seçmeleri istenir.

Anahtar Kelimeler

Benlik Kavramı, Psikolojik Ölçüm, Yapı **Geçerliliği**, Geç Tutarlılık, Yüksek Lisans Tezi, Ege Üniversitesi.

Yazarlar

Yazar ORCID Tanımlayıcıları: Bilinmiyor

Bağılı E-posta Adresleri: Bilinmiyor

Yazın Adresi: Ege Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü (1996 dönemi)

İzinler, Ücret ve Test Yayı

İzinler ve Ücret: Ölçeğin kullanımı için orijinal geliştiricinin (Susan Harter) ve uyarlamayı yapan Derya Bakar'ın akademik izinlerinin alınması gerekebilir. Ticari kullanım için ek ücretler söz konusu olabilir.

Test Yayı (Uyarlama): 1996

Kaynaklar

Benlik Alg?s? Profili Ölçekleri'nin Türkiye'deki adaptasyon çal??mas? için temel referans a?a??dad?:

Bakar, D. (1996). *Üniversite ö?rencilerinde benlik sisteminin incelenmesi* (Yüksek lisans tezi). Ege Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, İzmir.

Bu çal??manın orijinal PDF dosyasına erişim bilgisi kaynakta sunulmamıştır.

Benlik Alg?s? Profili Ölçekleri Maddeleri

ÖNEMLİ: A?a??daki ölçek maddeleri orijinal dilinde korunmalı ve hiçbir şekilde değiştirilmemelidir.

Ölçek maddeleri, kaynak içerikte yer almamaktadır.